

Вимоги до електронних дидактичних засобів

1. Електронний дидактичний засіб (надалі – ЕДЗ) створюють у формі електронного підручника, навчального, навчально-практичного посібника, курсу лекцій, мультимедійної презентації, комп'ютерної анімації, програми електронного тестування, навчально-методичного комплексу, інформаційно-довідкової програми тощо.

Електронний дидактичний засіб має задовольняти вимогам МОН України, що висуваються до відповідних друкованих дидактичних засобів.

Електронний дидактичний засіб не має містити інформації з обмеженим доступом, а також орфографічних та технологічних помилок.

2. Вимоги до електронного підручника.

2.1. Підручник має відповідати навчальній програмі з дисципліни.

Підручник повинен мати належний науково-методичний рівень, він має бути написаний в доступній формі. Навчальний матеріал має бути систематизований, пов'язаний з практичними завданнями, у ньому мають просліджуватися тісні міжпредметні зв'язки.

В електронному підручнику слід забезпечити чітку організацію навчального матеріалу, а також використовувати переважно короткі речення й стислі підрозділи (параграфи), що дозволить користувачу гранично швидко переглянути екран комп'ютера для відшукування необхідної інформації.

2.2. Структура електронного підручника.

2.2.1. Підручник має містити:

- зміст;
- вступ або передмову;
- основний текст;
- питання, тести для самоконтролю;
- обов'язкові та додаткові завдання, задачі та кейс-стаді для самостійної роботи; приклади;
- довідкові дані для розв'язання завдань (таблиці, схеми тощо);
- орієнтувальний матеріал (предметний, іменний покажчики);
- список літературних джерел;
- додатки;
- відомості про авторів;
- мінімальні системні вимоги.

2.2.2. *Зміст* – це перелік заголовків рубрик підручника. Заголовки у змісті мають точно повторювати заголовки у тексті підручника. Скорочувати заголовки у змісті не допускається.

До змісту включають всі заголовки підручника за виключенням підзаголовків, розташованих у підбір з текстом.

Позначення ступенів прийнятої рубрикації («Частина», «Розділ», «Параграф») та їхні порядкові номери пишуть в один рядок з прийнятими заголовками й відділяють від них крапкою.

2.2.3. *Вступ (передмова)* має відповідати таким вимогам: характеризувати роль та значення дисципліни у підготовці фахівця, показувати місце даного курсу (його частин) серед інших дисциплін, містити формулювання основних завдань, які стоять перед слухачем при вивченні навчальної дисципліни. Обсяг вступу (передмови) – 4–8 тисяч знаків.

2.2.4. *Основний текст підручника* – це дидактично й методично оброблений і систематизований авторами навчальний матеріал.

Викладання матеріалу має бути об'єктивним, науковим, логічним та послідовним. Навчальний матеріал має бути викладений у єдиному стилі.

Композиція підручника, подання термінів, нових понять, використання наочних та інших мультимедійних засобів мають передавати слухачу певну інформацію, навчати його самостійно користуватися підручником, викликати інтерес до предмета, спонукати до творчого осмислення матеріалу.

В тесті підручника базові поняття та змістовні одиниці мають бути виділені *напівжирним курсивом*. Кількість виділень не має перевищувати мінімальної потреби.

Наприкінці кожного параграфу подається список використаних джерел відповідно до ДСТУ-ГОСТ 7.1:2006, ДСТУ 3582–97.

2.2.5. *Питання, тести для самоконтролю засвоєння знань; завдання, задачі та кейс-стаді для самостійної роботи* дозволяють забезпечити більш ефективно опрацювання слухачем навчального матеріалу у процесі самостійної роботи. Вони розміщуються наприкінці кожного розділу підручника й спрямовані на формування у слухача практичних навичок та навичок логічного мислення.

У ході виконання контрольних завдань бажано передбачити використання слухачем обчислювальної техніки, аудіовізуальних засобів навчання (в тому числі «вбудованих» в електронний підручник), нормативної та довідкової літератури.

Тести для самоконтролю мають працювати в інтерактивному режимі.

2.2.6. *Показчики* є обов'язковим структурним елементом підручника. Предметний показчик має включати основні терміни та поняття, що зустрічаються у підручнику, а іменний – прізвища та ініціали тих осіб, відомості про яких можна знайти у підручнику. Поруч з терміном (прізвищем) через кому проставляються номери підрозділів (пунктів), де цей термін (прізвище) зустрічається. Терміни та прізвища розташовують в алфавітному порядку. Групу термінів (прізвищ), що починаються з однієї літери, відділяють від наступної групи порожнім рядком.

2.2.7. Літературні джерела, з яких отримано фактичний матеріал, вказують у відповідних посиланнях та у *бібліографічному списку* підручника. Крім того, бібліографічний список має містити рекомендовану літературу для поглибленого вивчення курсу. Бібліографічне посилання слід давати на останнє видання літературного твору.

Бібліографічний опис літературних джерел має відповідати ДСТУ-ГОСТ 7.1:2006, ДСТУ 3582–97.

2.2.8. Підручник може містити *додатки*, в яких розташовують різні матеріали (нормативно-правові акти, зразки документів, статистичні дані, схеми, малюнки, таблиці, цитати, мапи, креслення, фотозображення, комп'ютерні діаграми та анімації, відеосюжети, мультимедійні презентації, слайд-фільми, аудіозаписи тощо), які доповнюють або ілюструють основний текст підручника. Додатки мають стосуватися підручника в цілому або певних його розділів (з посиланням на них), але не окремих часткових питань.

2.2.9. У підручнику мають бути *відомості про авторів* (прізвище, ім'я, по-батькові, науковий ступінь, вчене звання, посада).

2.2.10. *Мінімальні системні вимоги* складаються з вимог до:

- комп'ютера (тип процесора, тактова частота, обсяг вільно пам'яті на вінчестері, обсяг оперативної пам'яті);
- операційної системи, відеосистеми, акустичної системи;
- необхідного додаткового програмного забезпечення й обладнання.

2.3. *Ілюстрації* у підручнику мають розкривати, пояснювати або доповнювати текстову навчальну інформацію.

Ілюстрації не мають повторювати матеріал основного тексту або містити зайву інформацію, що відволікає слухача від засвоєння навчального матеріалу.

Ілюстрації можуть бути статичними у вигляді схем, малюнків, креслень, мап, фотозображень, комп'ютерних діаграм або динамічними у вигляді відеосюжетів, мультимедійних презентацій, комп'ютерних анімацій, слайд-фільмів, аудіозаписів. Їх подають поруч з текстом (в тому числі в окремому вікні) або роблять на них гіперпосилання.

Динамічні ілюстрації мають обов'язково супроводжувати розділи, які важко зрозуміти у звичайному (традиційному) викладенні. Зафіксована в динамічній ілюстрації подія має давати користувачу повне й всебічне уявлення про явища (процеси), що вивчаються.

Автори підручника мають повною мірою використовувати можливості інформаційних технологій для підвищення наочності та засвоюваності навчального матеріалу.

2.4. *Титульний екран* підручника обов'язково має містити найменування Національної академії внутрішніх справ, назву підручника, дані про авторів, знаки охорони авторського права, офіційне попередження про заборону нелегального копіювання та використання ЕДЗ. На титульному екрані можна розташовувати також контактні дані НАВС, бібліографічний опис, анотацію та мінімальні системні вимоги. Титульний екран може складатися з кількох частин, пов'язаних між собою переходами.

2.5. *Обсяг одного підрозділу* (параграфу) підручника не має перевищувати 24 000 знаків (з пробілами), що в редакторі Microsoft Word відповідає тексту, який займає 12 сторінок формату А4 (шрифт Times New Roman, кегль 14, міжрядковий інтервал 1,5, поля: верхнє і нижнє – 2 см, ліве – 2,5 см, праве – 1,5 см).

2.6. Оформлення електронного підручника має відповідати ергономічним та естетичним вимогам, викладеним у *Додатку 4* до Положення.

3. Вимоги до інших електронних дидактичних засобів.

3.1. Електронний навчальний посібник, електронний курс лекцій мають відповідати всім вимогам, що висуваються до електронного підручника, за виключенням вимог, зазначених у пункті 2.2.1, які мають факультативний характер.

3.2. Мультимедійна презентація, комп'ютерна анімація мають відповідати вимогам, викладеним у пп. 2.3, 2.4, 2.6.

3.3. Програма електронного тестування має містити питання з альтернативними відповідями за повним обсягом навчального матеріалу певної дисципліни (курсу) або її розділу й працювати в інтерактивному режимі (зокрема, в мережевому). Питання можуть містити статичні або динамічні ілюстрації. Програма має відповідати вимогам пп. 2.4, 2.6.

3.4. Електронний навчально-методичний комплекс має відповідати чинним вимогам до друкованих навчально-методичних комплексів, а також вимогам, передбаченим пунктами 2.2.3–2.2.5, 2.2.7–2.2.10, 2.3, 2.4, 2.6.

3.5. Електронна інформаційно-довідкова програма має відповідати вимогам, що висуваються до електронного підручника, за виключенням вимог, зазначених у пп. 2.2.1, 2.2.5, 2.5.